

Memo

Betreft	:	Beantwoording vragen 16 april 2020
behandelend ambtenaar	:	Paul Hospers / Jurgen ten Brink
zaaknummer	:	
onderwerp	:	Aanvraag Proeftuinen aardgasvrije wijken Zilverkamp

D.d. 16 april 2020 zijn door Lianne Duiven van GroenLinks en Frans Schut van LFS schriftelijk (technische) vragen gesteld.

Onderstaand de vragen, gevolgd door de beantwoording.

Vragen

1. Zoals het nu is geformuleerd komt de bijdrage proeftuinen niet ten goede aan de hele wijk Zilverkamp, maar alleen aan 576 woningen en enkele utiliteitsgebouwen (20%). Het lijkt GroenLinks en LFS niet zinnig om een warmtenet alleen aan te leggen voor deze woningen, waarbij de subsidie wordt aangewend voor de onrendabele top. Dan zouden de andere 2160 woningen niet kunnen worden aangesloten op een warmtenet wanneer daar geen subsidie meer voor beschikbaar is. Graag zou GroenLinks en LFS willen dat de subsidie ten goede komt aan een warmtenet voor de hele Zilverkamp.
Kan dat financieel-technisch gezien?
2. Om echt duurzaam bezig te zijn zou het warmtenet gevoed moeten worden met echt duurzame (koolstofvrije) warmtebronnen bij de wijk: een zonthermisch veld op de voormalige vuilstort, aquathermie van het Zwanewater en eventueel nog andere bronnen. En dus niet met warmte van een houtgestookte BMC of een gasgestookte WKK.
Is het mogelijk deze voorwaarde op te nemen?
3. De bewoners van de Zilverkamp zouden in de gelegenheid kunnen worden gesteld om voor 50% eigenaar te worden van de duurzame warmtebronnen voor hun wijk. We zien dat dit in meerdere gemeenten (zoals Zutphen) lukt. Daarmee gaat de winst niet naar grote bedrijven, maar kunnen er sociale doelen mee worden bereikt. In het beleidskader zonne-energie wordt gesteld dat de gemeente streeft naar minimaal 50% lokaal eigenaarschap. Mogen we ervan uitgaan dat dit ook geldt voor duurzame warmtebronnen?
Oftewel, kan dit ook als voorwaarde gelden voor dit project in Lingewaard?
4. Het grootste obstakel bij de aanleg van warmtenetten is: doen de bewoners wel mee? Kom je 'achter de voordeur'? Bij afstemming vooraf neem je mensen mee in het denkproces.
Is er ondersteuning van de aanvraag door een vertegenwoordiging van de particuliere woningbezitters (77% van de woningen), de particuliere verhuurders (5%) en het bestuur van Waardwonen (18%)? Zo niet, kan dat alsnog?
5. Daarnaast zou de LFS de vragen aan willen vullen of dit warmtenet ook in samenwerking met de provincie en de energienetten van Vattenfall kan geschieden. Hierbij wel bij de verdeling van de winst de burgers mee laten delen.

Beantwoording

1. Zoals het nu is geformuleerd komt de bijdrage proeftuinen niet ten goede aan de hele wijk Zilverkamp, maar alleen aan 576 woningen en enkele utiliteitsgebouwen (20%). Het lijkt GroenLinks en LFS niet zinnig om een warmtenet alleen aan te leggen voor deze woningen, waarbij de subsidie wordt aangewend voor de onrendabele top. Dan zouden de andere 2160 woningen niet kunnen worden aangesloten op een warmtenet wanneer daar geen subsidie meer voor beschikbaar is. Graag zou GroenLinks en LFS willen dat de subsidie ten goede komt aan een warmtenet voor de hele Zilverkamp.

Kan dat financieel-technisch gezien?

De proeftuin is een wijkgerichte aanpak om versneld over te gaan naar een duurzame warmtevoorziening. De bijdrage is bedoeld als aanjager voor circa 500 woningen. Het bedrag van €4 miljoen is hierop afgestemd, het sluit aan bij de gemiddelde onrendabele top in Nederland per woning bij een overgang naar een duurzame warmtevoorziening. De Zilverkamp is met circa 2.700 woningen eigenlijk te groot voor de geboden bijdrage. Daarom wordt ingezet op een eerste fase van ongeveer een kwart van de wijk.

Het uiteindelijke doel is om geheel Zilverkamp aan te sluiten. In de aanvraag wordt daar met het beoogde warmtenet en bijbehorende businesscase op voorgesorteerd. Om na de eerste fase ook de andere woningen een aanbod te kunnen doen wordt ingezet op drie lijnen:

1. Beperken van het rentepercentage van het vreemd vermogen. Er is gerekend met 6%. Op basis van een succesvolle aansluiting van de woningen in fase 1 ontstaat er vertrouwen. Hiermee kan het gesprek worden gevoerd met partijen als Oost NL en BNG over de voorwaarden voor inbreng van vreemd vermogen.
2. Verlagen aansluitkosten. De geraamde kosten voor het distributienet en de in pandige maatregelen om de woningen aan te kunnen sluiten op een warmtenet relatief hoog. Door in fase 1 schaal te maken kunnen er technische innovaties worden doorgevoerd om deze kosten omlaag te brengen (bijvoorbeeld een bloksgewijze aansluiting van de woningen en/of een afleverset die in de relatief kleine meterkast in de woningen past).
3. Inzet van aanvullende regelingen. Een voorbeeld hiervan is de Subsidieregeling Aardgasvrije Huurwoningen.

Het door vragensteller genoemde aantal van 576 woningen komt uit een concept van het ingevulde aanvraagformulier Proeftuinen. Dit concept is nog in bewerking en daarom (nog) niet met de raad gedeeld. Het concept is voor afstemming met de onder vraag 4 genoemde partijen gedeeld. Op het moment dat de aanvraag door het college is geaccordeerd zal deze met de raad worden gedeeld.

2. Om echt duurzaam bezig te zijn zou het warmtenet gevoed moeten worden met echt duurzame (koolstofvrije) warmtebronnen bij de wijk: een zonthermisch veld op de voormalige vuilstort, aquathermie van het Zwanewater en eventueel nog andere bronnen. En dus niet met warmte van een houtgestookte BMC of een gasgestookte WKK.

Is het mogelijk deze voorwaarde op te nemen?

Er wordt gestuurd op een haalbare businesscase, zodat de gehele wijk Zilverkamp op een duurzame warmtevoorziening kan worden aangesloten. Zonthermie en aquathermie kunnen bronnen zijn die in een belangrijk deel van de warmte voor de wijk kunnen voorzien. Deze dragen tevens bij aan het doen van een aantrekkelijk aanbod voor de levering van warmte. In de transitiefase wordt daar stapsgewijs naar toe gewerkt. Hierdoor kan het aardgasverbruik steeds verder worden uitgefaseerd.

3. De bewoners van de Zilverkamp zouden in de gelegenheid kunnen worden gesteld om voor 50% eigenaar te worden van de duurzame warmtebronnen voor hun wijk. We zien dat dit in meerdere gemeenten (zoals Zutphen) lukt. Daarmee gaat de winst niet naar grote bedrijven, maar kunnen er sociale doelen mee worden bereikt. In het beleidskader zonne-energie wordt gesteld dat de gemeente streeft naar minimaal 50% lokaal eigenaarschap. Mogen we ervan uitgaan dat dit ook geldt voor duurzame warmtebronnen?

Oftewel, kan dit ook als voorwaarde gelden voor dit project in Lingewaard?

Dit wordt ondersteund en nader uitgewerkt in relatie tot haalbaarheid .

4. Het grootste obstakel bij de aanleg van warmtenetten is: doen de bewoners wel mee? Kom je 'achter de voordeur'? Bij afstemming vooraf neem je mensen mee in het denkproces.

Is er ondersteuning van de aanvraag door een vertegenwoordiging van de particuliere woningbezitters (77% van de woningen), de particuliere verhuurders (5%) en het bestuur van Waardwonen (18%)? Zo niet, kan dat alsnog?

In de projectgroep Wijk van de Toekomst Zilverkamp zijn de volgende partijen vertegenwoordigd:

1. Werkgroep Duurzaam Zilverkamp;
2. Bewoners;
3. Energiecoöperatie Lingewaard Energie;
4. Wijkplatform Zilverkamp Holthuysen;
5. Wijkplatform Zilverkamp Zuid;
6. Woningcorporatie Waardwonen;
7. Gemeente Lingewaard;
8. Netbeheerder Alliander;
9. Waterschap Rivierenland.

De aanvraag is in overleg met deze partijen tot stand gekomen. Middels een participatie – en communicatie plan wordt dit verder uitgebouwd.

5. Daarnaast zou de LFS de vragen aan willen vullen of dit warmtenet ook in samenwerking met de provincie en de energienetten van Vattenfall kan geschieden. Hierbij wel bij de verdeling van de winst de burgers mee laten delen.

Het overleg met provincie Gelderland over hun mogelijke rol loopt. In lijn met de door de raad vastgestelde kaders voor de warmtetransitie voert de gemeente regie. Tegen deze achtergrond wordt ingezet op een publiek warmtebedrijf, zodat kan worden gestuurd op prijs, duurzaamheid en andere voorwaarden. Er wordt ook gestuurd op een open warmtenet, waar verschillende duurzame bronnen op kunnen worden aangesloten. Voor de betrokkenheid van Vattenfall of andere ondernemingen geldt dat dit voor hen pas interessant wordt als er een rendabele businesscase tegen een aanvaardbaar risico ligt. En er geldt dat het bij een private ontwikkeling voor de gemeente moeilijker is om de gewenste voorwaarden te borgen. Verdeling van winst is voorlopig niet aan de orde, de opgave is om tot een sluitende businesscase te komen. bij de verdeling van de winst de burgers mee laten delen.